

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

14 iulie st. v.

26 iulie st. n.

Ese in fiecare duminică.

Redacțiunea :

Strada principală 375 a.

Nr. 28.

ANUL XXVII.

1891.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Pe un album.

Ai răbdare ! .. Tac ! .. Așteptă !
Suferința-i trecătoare
Ca și-a fericirii flóre ! ..
Decă sórta te jigheșce
Mâna-i grea de te loveșce
Timpul tóte le îndrěptă.

Pe morminte creșce érbă ! ..
Tot se uită, tot se stinge ...
E nebun acel ce ríde,
Mai nebun acel ce plânge !

BCU Cluj / C. Matilda Poni.

Gura satului.

De câte-ori gândesc la anii copilăriei mele, totdeauna îmi pare, că trecutul se deschide înaintea ochilor mei sufletești ca o carte mare, în care ved descriș și zugrăvit cu cele mai vii culori tot ce s'a petrecut împregiurul meu în acea vrěstă neuitată. Și nu știu, schimbatu-s'au vremurile și ómenii, ori m'am schimbat eu, felul meu de a vedé, a gândi și a simți ; dar par că altă lume eră pe atunci, mai frumósă, mai veselă și mai atrăgătoare ; alți ómeni, mai buni, mai frumoși, mai interesanți, decăt aceia, cari acum me incunjórá.

Ceea-ce astăzi se petrece împregiurul meu, me lasă rece și neatins : dar lucrurile, care s'au petrecut pe când băteam în tovărășie cu vrěstnicii mei potecile podgoriei siriene, s'au intipărit cu culori neșterse în sufletul meu pentru tóte vremurile. Și de multe ori, când sânt desgustat de cele ce ved și aud, me întorc cu inima duiósă la cartea trecutului și las să se strěcóre în amintirea mea nălucile acelor figuri, care mi-au indulcit viața în vârsta copilăriei.

În mijlocul acelor figuri ved și pe Ghiță Trandafirescu, mic, indesat, lat în spete, cu capul rotund, strimtorat între umeri, sprinten și ușor, totdeauna vesel, dar neindestulat cu cele ce se petrec : Ghiță Trandafirescu, Gura satului, mândria ómenilor poteași, baljocura ómenilor așeđați, spaima femeilor și copiilor din sat.

Fără indoielă, Ghiță Trandafirescu eră persóna cea mai cunoscută pe acele vremuri în tótă întindearea podgoriei. Cine nu șccea, să povestěscă vre-o întěmplare despre densus, cine nu folosiá șiretele lui

apucături și potcașii cărui sat nu priviau cu duiósie la Șiria, care avea un sfredel atât de ager și de ascuțit ?

Căci sfredel în tótă puterea cuvěntului eră Trandafirescu. Om fără știință de carte, el eră pe deplin orientat în tóte afacerile politice, comunale, bisericesti și școlare ; el decă voiá, găsiá nod în papură, desfăcea ceea ce eră făcut și scotea la cale ceea ce multora le parea cu neputință și când incepea góna sa neastěpěrată se ridicá vulvoiu pěrul în capul primarului, notarului, popimei și dăscălimei din sat.

Cum nu ? când Trandafirescu șccea tot ce se petrece în cancelaria închisă a primăriei, în dosul perdelelor altarului nestrăbătut și în locașurile tacute a școlei de lângă biserică și din Cremeniște. Capul lui eră un catastich organizat, în care cu cea mai mare îngrijire erau înregistrate tóte pécatele funcționarilor publici, de când s'a bătut parul în sat și de când turnul bisericei se ridicá măestos sub cóna Merezinului ; iar buzunarul cojocului seu lung, uns și mirositor a bitușă, eră năbușit de scrisori, în cea mai mare parte dovedii despre vinováția acelor bieți funcționari. Și cine ca densus cunoșcea căile, care duc la pretură, la prefectură și chiar la vlădicie ; cine ca densus șccea vorbi cu cei mai înalți funcționari și șccea să cósă înaintea lor gulerul aceleuia, pe care își punea ochiul ?

Petru că Trandafirescu apěrá totdeauna interesele sărăcimei din sat față cu mănăcătorii și eră pe deplin incredințat, că autoritățile vor ascultá plânsorile celor nedreptățiți și le vor face dreptate. Și când cineva stătea la indoielă despre rezultatul vreunei acuse, el dicea plin de incredere :

— Lasă numai pe mine ... grija mea ... o să vorbesc eu cu măriasa !

Dar decă acusa se respingea dela prima instanță, Trandafirescu mergea mai departe și numai atunci, când nicăiri nu i se făcea pe plac, injurá asupra domnilor, cari sug ca niște lipitori sângele opină-rimei și se astupă unii pe alții, fiind că corb la corb nu scóte ochii.

În chipul acesta Trandafirescu purtá clopotul în sat : toți calicii, toți ómenii fără cápětėiu, potcașii și neindestulații erau pe partea lui și în tóte trebile, în care după coustituția țării hotăriá voința poporului, el cu taběra lui numerosă invingea, spre necazul popimei și ómenilor așeđați.

La astfel de trebi Trandafirescu se simțiá în largul seu. Când se vedea el incungiurat de partizanii sei, obrajii i roșiau, ochii i străluciau ca unui motan închis în întuneric, nările i se umflau și tând cu mânilor mereu în vėzduh se invěrtia ca un prisneric

sbătându-și pletele negre, lungi și strălucitoare de căfă și de gulerul uns al cămeșii. Iar glasul, glasul proverbial al lui Chiță din Șiria, resună ca un clopot tras în vreme de primejdie, ca o meliță bătută pe vreme aședată de o nevestă lată în umeri și țepănă în chică.

— Cum adecă... cuvântă Trandafirescu omenilor adunați înaintea primăriei ori a bisericeii... tot noi cei păgubași, cei batjocoriți și nebăgați în sēmă?! Noi, sērmanii de noi, lucrăm cu acsste pālmi bătucite ogórele și dealul, pentru ca să ținem în imbui-bare atâta spuze de strônță négră, trágend dela gura noastră și a copiilor nostri bucătore de pâne, căștigată cu amarnică sudóre; noi facem drumurile, noi dăm feciorii nostri pentru ostășime, noi ținem popii, dascălii și școlile, și pentru tóte aceste nici măcar mulțam; să-ți dăcă cineva! — Ei se desmêrdă în belșug și bogăție și neșciind cum să-și facă traiul mai dulce și mai ticit, miri-te numai, că ađ mâne vor cere lapte de pipalacă și brânză de iepure; iar noi, când ne impinge pécatele să mergem cu vre-o trebușóră la curțile lor, nici tu nene, nici tu bade, nici un scaun lângă mēsă, — ci trebuie să stai cât colo de dumnea-lui lângă ușe cu pālăria în mână, fiind că de, e boer, e domn e bogat; ca și când n'ar fi mâncat și el odată mămăligă, cu brânză decă eră; ca și când n'ar fi mânat și el de napoi boii ori viței pe fața Șiriuței... Apoi să mai răbdăm?... spuneți dumnevóstră, să mai răbdăm? nu ne-au ajuns cușitul la os și jarul la unghii?! Ba eu ve spun drept, că așa nu mai póte merge; viile ni le-au bătut pétra, holdele ni le-a părjolit seceta, dările sânt mari și grele, averile strămoșești ne sânt indatorate, domnii ne sug, cum sug lipitórea: ei bine, ce va fi de noi? — Ce va fi?... Dumneșeu me bată, de nu ađi, mâne ajungem la străiți și putem porni și noi spre Banat, cum pornose Pádurenii, când pe Criș nu au rodit păpușóele!...

După ce termină Ghiță o astfel de introducere, dísă dintr'o resuflare, tácea și așteptă să vedă impresia, ce a făcut asupra ascultătorilor sei. Și lucru de sine înțeles, că impresia eră sgduitóre. O furtună de strigăte de indignare resună din sute de piepturi late și voinice, încât zdrăngăniau fereștile primăriei și se stringea ca un purice inima în pieptul notarului; iar drumarii cari trecea de alungul satului spre Arad, țineau în scurt frênele cailor și zimbiau dăcend:

— Iar s'a mániat Gura satului dela Șiria.

După ce bezegatele se sbiciau, pletele se stroflocuau în vânt, iar furtuna se mai liniștia, Trandafirescu, mulțumit cu pregătirea făcută, începea a vorbi la obiect:

— Și-apoi cum se póte, ca din atâta fir de ban, ce bānim noi într'un an de dīle, ba că 'n dare, ba că 'n cult, ba că 'n lucrul, public să nu se ajungă, ci să trebuiescă a mai și imprumutá, pentru ca pe cât sūntem bātuți de Dumneșeu, să ne bată și mai tare! Eu spun drept, că mie lucrul ími pute; nu de alta, dar de ce nu ne dau ei și noue sēmă despre bani, de ce pórtă māța în sac, de ce umblă prin dosuri și se feresc de lumina dīlei. Arate-ne ei și noue, ce se face cu atâta amar de ban, lase-ne și pe noi a deschide lada cea de fer, mánacă-o ar pustia, că a noastră e și lada și primăria, biserica, școlile și satul întreg. Și nu mai departe decăt acuma merg la primar și la domnul notar, rugându-l cu frumosul, să ne arate socoșile de pe anul acesta, séu ce dăceți voi și de pe anii trecuți? — ba că bine dăceți, de pe toți anii, de când se vor găsi cărțile, să vedem noi ce s'a făcut cu sudórea noastră, că Dómne amarnică și sāngerósă a mai fost!

— Mergem, mergem, toți mergem, respundeau

într'un glas partisanii pornind ca un povoiu spre cancelaria bietului notar.

Notarul i primia cu zimbetul pe buze și cu frica în sin și se îndreptá spre Trandafirescu dăcendu-i cu vorbă blăudă:

— Bine, nene Ghiță, de ce te-ai supêrat atât de tare? De ce nu vii la mine ori și când voești, să-ți arat din fir în pêr ce se face cu fiecare gologan, căz dumneata ești om cuminte și poți judecă, decă i s'au făcut cuiva nedreptate séu ba. — De altmintrelea ími pare bine că veniți; poștiți de sedeti, care pe unde puteți, că iacă vedeți, sūntem cam sāraci: casa ne e scundă, päreții cam nevăruiți, iar scaune n'avem pe ce cumpêrá.

După aceste vorbe mulcomitóre Trandafirescu nu se prea liniștia, ci mai vêrtos, se îndargiá și mai tare și táind cu pumnul înaintea notarului respundeá rēstit:

— Așá domnule notar, acuma ne-ai bāgá în sin de dragi ce-ți sūntem, iar de altá dată din proști și mocani nu ne slăbești, ci mai vêrtos ne scoți afară ca pe niște căni ploeti. Íți mulțumim de cinstea, ce ne-o dai, dar acuma odată ne iêrtă, și fā bine, de ne implinesce voia, că decă nu, iacă atâția, căți ne vedi, mergem la dl prefect și pe legea mea, n'are să-ți fie ușor cum íți vom așterne culcușul. Căci șcii dumneata vorba romānescă: ulciorul de multe ori merge la fântână până se sparge și dumneata de multe ori ne-ai amărit vieța, de multe ori ai dus cu neindurare vaca cu lapte din mijlocul copiilor nostri, de multe ori ai luat cea din urmă bucătură de pâne dela gurele noastre: noi am tot tăcut, și am inghițit tóte nodurile, dar acum s'a isprăvit; acuma șcii ce domnule notar, tot atâta!...

Ghiță roșiá ca un curcan umflat, vénele la grumaz i se ingroșiau ca degetul și de neastêmpêrat ce eră umblá încóci și incolo pe dinaintea mesei din cancelarie și suflá ca un taur îndargit.

Cam în chipul acesta se începeau tóte campaniile lui Trandafirescu, dar ele nu se slêrșiau decăt la prefectură și judecătórii,

Tóte aceste erau inse lapte cu colac; lucrul cel mare, lupta cea grea și adevêrată eră la alegeri, la acel joc urit, în care se dăce, că ómenii sūnt chemați a-și esprima libera lor voință. La astfel de ócasii Trandafirescu íși începea cu sêptlēmāni înainte neobosita sa activitate; el lāsá ogórele nesemónate, grăul nesecerat și strugurii pradá gliganilor și cât e dīua de mare umblá ca un rātăcit din casă în casă, aduná impregiurul seu ómenii înaintea bisericeii, primăriei ori în crucile ulițelor și ca o toconită neobosită însirá câte verđi-uscate, cercāná să convingă lumea despre vrednicia candidaților sei. Și Ghiță isbutia mai totdeuna a căștigá majoritatea pentru párerile sale. Dar lucru ciudat; de și sátenii îl ascultau cu incredere órbă, totuș nici unul nu voiá să șcie de alegerea lui Trandafirescu ênsuș în vreun post de incredere. Toți simțiau, că Gura satului este bun de a pune satul în picióre, dar nici decum de a-i da în mână chivernisirea intereselor sátești.

Și nu cá dóră Ghiță ar fi pășit vre-odată cu idei noue ale sale, Dómne fereșce; din contră, el lucrá pentru ideile mulțimii, șciea inse să alégá totdeuna pe cea mai seducátóre, pe cea mai aprópe de inimele sátenilor.

Astfel cea mai caracteristică însușire a lui Ghiță Trandafirescu eră nestatornicia. Nu treceau câteva luni dela alegere și el începea să dușmānescă pe ênșiși protegiații sei aleși însoțindu-se cu cei din tabêrá contrară și ridicând acuse temeinicé ori nêtemeinice contra fostílor sei tovarăși.

Trandafirescu nu șciea inse dușmāni pe nime de mórte. El astăđi ridicá cele mai neindurate invi-

nui in contra notarului, popilor ori bieților dascăli, iar peste câteva săptămâni uită cu deseversire ceea ce s'a întâmplat, mergea la popi cu fața senină și zimbătoare, eri i poftiă la casa sa, spre a-i omeni cu un pahar de vin rece colea véra, ori cu o friptură de miel pe la Sângeorgiu. Pentru că Ghiță ținea, ca mai toți sătenii, forțe mult la sine și la cinstea casei saie și doriă să se știe, că hămbarele lui sânt încărcate, iar pivnițele năbușite și că la densus domneșce in tôte cele belșug și indestulare; — și dela acésta făcea abatere numai atunci, când doriă a convinge pe domni despre miseria, la care i-au adus mănăcătorii.

Și ca să pôta dovedi acestea, cerea de multe ori ajutorul jupănesei minciuni, care nu-i vorbă, i veniă cu drag in ajutor, dar nici cinste mare nu-i făcea obrazului, pentru că vorba veche: cu minciuna prân-deșci, dar de cinat nū mai cinezii. Și acésta slăbi-ciune a lui Ghiță eră atât de stăpănitore, încat mai pe urmă nu putea deschide gura, fără ca să pună ceva dela densus și s'o incornureze atât de tare, ca să credă și el de jumătate. Dar lasă că și i-a eșit vestea in întréga podgorie, astfel încat decă se spu-nea undeva vre-o minciună incornurată, se dicea că a auđit-o dela Gura satului din Șiria.

(Incheierea va urmă.)

I. T. Mera.

Juvaerul Reginei.

Comedie intr'un act, de Al. Dumas fiul.

Persónele :

Filip V., regele Spaniei.

Luisa de Savoia.

O voce.

Scena se petrece in Spoura, 1708.

Salon stil Louis XIV. bogat. Feréstă la dreapta, ușe in fund candelabre etc.

Scena I.

Filip d'Anjou și *Luisa de Savoia.*

(Doi lachei intră, ducând câte un candelabru, le pun pe mesă și vin de se așed lângă ușe. Filip intră prin fund, ținend pe Luisa de mână și salutând pe segniorii ce-l acompaniasă, luându-și congediu dela ei. Costumuri bogate de curte, pentru regele și regina, in vârstă, primul de 20, cealaltă de 17 ani.)

Filip. Dumneșcu să ve protégă, seniori! (Seniorii es.)

Luisa. (Lăsând mâna regelui și făcendu-i o reverență.) Dșeu să ve protégă, regele meu!

Filip. Cum? me părăsești?!

Luisa. Da, me duc in etacul meu.

Filip. Póte că nu te simți bine...

Luisa. Cam așa.

Filip. Cum se póte! Dar pe onórea mea, nici odată, nu te-am vedut așa de frumoșă... ochi-ți strălucesc ca focul pe obrajii tei rumeni, încat s'ar puté compară cu doué raze de sóre ce se joc in mijlocul florilor.

Luisa. (Suriđend cu puțină ironie.) O! in astă séră ai o vérvă poetică! Se vede că Phoebus ș-a pus in gând să distreze puțin politica cu acordurile sale! A! segniore păstréză-ți necontentit aceste frumoșe elanuri, căci aș simți o mare plăcere să ascult așa galante soneturi, decă n'aș suferi ađi de o umóre tristă și forțe supărăcióșă... Sânt hotărítă să nu me amusez deloc in astă séră... Bună séră, deci...

Filip. (Intinđend mâna.) Mâna dtale.

Luisa. Iat-o.

Filip. Brațul dtale. (Luisa îl dă.)

Luisa. Ce mai vrei încă, — spune?

Filip. Nu voi să te ved părăsindu-me nici bolnavă, nici supărată, și voi să cunosc cauza reului, pentru ca să-l pot șterge așa, încat să nu mai rămăie nici o umbră...

Luisa. Ce spui? Te ved că vorbești, sire, ca un adevérat amant! Ori ce școlar, ori ce cântăreț de serenade, fie din Salamanca, séu vie din Granada, cu guitarea lui in mână, mornăind pe sub balcóne, nu ar fi in stare să-și illustreze cântecul cu niște astfel de priviri. Când imi vorbești astfel, monseniore, me faci să me indoiesc că sânt femeia dtale!

Filip. (Ținend mâna Luisei sub braț.) Dar pentru ce un bărbat să n'aibă dreptul ca să vorbească așa după cum simte? când el simte cum trebuie să simtă. Îi refusă lui cerul ceia ce dă altora? Séu ea, atunci când am pus coróna pe fruntea mea, a trebuit să renunț deodată la tinereță, ilusiuni, tot ce posedam, până și la speranță? Nu cumva corona mi-a înălbit pėrul, mi a făcut sufletul inacceptibil privirilor tale, dómnă? — Nu întrebai mai adineórea chiar, pentru ce inima mea se esaltéză și devine poetică? Când vine véra, intrébă dumbrăvile, pentru ce se umplu de cuiburi și de cântece? Intrébă lacul albastru, pentru ce, când aurora se iveșce, își coloréză azurul seu cu raze purpurii? Dar, ț-o mai spun încă odată, nu me mai întrebă de ce sânt fericit, nebun de plăcere, atunci când te ved dinaintea ochilor mei? Ce vrei să-ți mai spun, regina mea? Sântem insurați abiă de doué luni. Nu pot să te privesc in liniște decăt o clipelă in fiecare séră... Ochii tei negri, pėrul blond, tótă ființa ta, imi inspiră un estaz suprem; sânt tiner... e nópte... totul se odihneșce, — și te iubesc!

Luisa. (Retrăgendu-se dela brațul regelui, privindu-l.) Cred in tôte cele ce-mi spui, — și totuș pun un remășag...

Filip. (Riđend.) Ce anume?

Luisa. Ghicești, de vreme ce-ai suris!

Filip. Ț-o mărturisesc că nu ghicesc de loc.

Luisa. Me iubesci, după cum ții, — nu-i așa?

Filip. La nebulie!

Luisa. Ei bine, te voi crede numai, când imi vei pune la gât acel frumos coliet ce mi l'ai promis.

Filip. Care coliet?

Luisa. Aduți aminte bine!

Filip. Dar ț-o jur, că nici odată nu ț-am promis o astfel de podóbă.

Luisa. Monseniore, când bărbatul este așa de amoresat cum pari a fi dtă, el promite tot ce doreșce femeia lui!

Filip. Acel coliet de brilante!... dar mi-i cu neputință să-l cumpăr... eu nu posed banii de cari dispun toți regii, — și interesele cele mai mari se opun la astă cumpărătoare!

Luisa. (Pufnind.) Vede bine că eram in drept să pun rămășag că-mi vei refusă ori-ce ț-oi cere. Și pentru ce m'am mai măritat atunci?... Ar fi făcut mai bine tatăl meu să me lese viéta intrégă in Savoia. E forțe drept că nu eram decăt ducesă acolo, dar cel puțin eram cu totul altfel privită și ingri-gită! Mi s'a spus că tronul și soțul ce mi se oferă va face casei noastre cea mai mare onóre, aliând o cu Franța. Mi s'a spus de asemenea că o să fiu mult iubită... Am plecat cu sufletul legănat de visuri și speranțe, am dat bărbatului meu din primul moment chiar inima ce numai o amantă póte da amantului seu... m'am măritat, cu alte cuvinte, cu tótă inima mea, și nu numai dintr'un simplu interes. — Și acum

când vin într-o zi... tocmai pe când soțul meu vorbește de amor, când vin să-i cer un juvaer, ce ar pute slugi drept dovadă acestui sfânt amor, amoresatul se prefăce de odată într'un econom înțelept, îmi spune că nu are bani, și, fără a se tulbură de loc, la cea întâi dorință a mea, îmi răspunde cu un refus! — Iată dar ce va să zică a fi cineva regină a Spaniei!..

Filip. Dar ascultă-me și pe mine, Luisă.

Luisa. Insoțesc pe regele până la consiliu. Séra, el revine acasă ostentit; de multe ori e posomorit și mai nici odată vesel. Sânt silită să împărțesc cu densusul aceste tristețe gróznice ce de obicei regii vorbește ministrilor lor... Aud vorbindu-se numai de resbóe, de biruri, de legi! — la vârsta mea de 17 ani... și, când, din întâmplare, doresc un lucrșor... un coliet... adică ceva prea trebuincios vieței, regele Filip al V-lea îmi răspunde că... nu are bani! Dar cine a redus statul dtale la o așa sărăcie, încât un rege să nu pótă luá trei sute de mii de franci pe cari îi cere giuvaerghiul!

Filip. Imi dai voie să zic și eu un cuvânt séu doue?

Luisa. Te ascult!

Filip. Dar vei ascultá cu sânge rece?

Luisa. (Cu acríme.) Tocmai.

Filip. Va trebui dar să înțelegi, fără indoiélă, — că cineva nu póte veni să se așede pe un tron străin, cum ar merge de pildă, la căminul tatălui seu! Și, pe timpul de față corona este fórt scumpă. Décă eu n'aș fi decât un șef de revoluțiuni, ca dl Cromwell, cu o armată de 10,000 de partisani, cu drapele, tunuri, foc și fum, aș pute sări peste ori ce piedică, și când aș fi sigur c'am escaladat până la cel din urmă zid, când n'aș mai avea nevoie de ómenii cari me susțin, aș puté da cu piciorul în scară și în cei ce o țin. Ș-apoi, nefind rege decât prin puterea armată, aș puté ușor să suprim tóte hărăzirile predecesorului meu. — Dar eu, rege aprópe legitim, eu nu pot cu tótă dorința ce am să fiu avar fără să comit o crimă. Venind aici, am găsit pe tot lungul drumului meu, amici devotați cari mi-au intins mâna, și cari, aliându-se la drapelul părinților mei, mi-au dovedit in de ajuns cât prețuește niște amicitii sincere ca ale lor. Deci, când cineva a putut găsi, precum am găsit eu, un popor ascultător și supus regelui seu, trebuie să șcie a respłáfi niște devotamente așa de frumoase... Toți regii sânt înșelați de iubirea supușilor lor, și eu sânt atáta de iubit, încât tóte lățile mele s'au desertat.

Luisa. Ce-i dreptul, monseniore, nu póte cineva discutá în amor mai rezonabil decât dta! — Totuș, dec' aș fi ceva mai gelósă, póte ca regina, séu mai ales ca soție, aș puté să gădesc alte pricinii ce te fac să me refuzi, — inse îmi place mai bine a crede, tóte câte mi le spui, — și credința mântue totul! — Dă devotamentului tótă recompensa cuvenită! Fiecare posedá un tesaur al seu pe care-l cheltuește séu îl păstrează; eu am pe al meu, și nu voi să-ți mai cer nimic, căci nu știu de loc, cu ce-aș puté să-ți plătesc cererea mea. Nópte bună, monseniore...

Filip. Nópte bună, dar, dómna!

Luisa. (Aparte, retrăgându-se.) Tóte aceste trebuie să acopere vre-un mister femeiesc... dar, ori cât s'ar ingrigi el să mi-l ascundă, îl voi aflá, și încá cât mai curénd! (Lése la stânga.)

Scena II.

Filip. singur.

Se duce mâniósă! A incuiat și ușa. O! in astfel de discuțiuni, femeia este in totdeuna cea mai puter-

nică. Ea are dreptul celui slab, și când bărbatul seu voește să-i vorbescă de amor, ea îi trinteeze zavorul in față! Haide! Iată-me singur! și singur, încá, la un asemenea cias! Fiecare om, in astfel de momente, iluminează locuința sa cu o amințire, cu o speranță séu o realitate și-și recorește inima in seninul acelor seri, cari escitând vieța, se fac complicitii divini ai amorului ce cedéza. Regina mea inse nu voește să se unescă la o asemenea fericire! Fie! dar va sosi odată și ziua resbunării mele!.. (Forlețind hárții, cu umor.) A! îți place să me silești, fără pic de milă, să me ocup nóptea de lucrările publice! A! dta îți prețuești amorul pe valórea unui colier, fără să acordi nimic!.. Am să-mi resbun!.. Când, și cum, nu știu! Dar, ori cât aș fi de rege, pot să gădesc încá mijlocul de a pedepsi capriciurile conjugale și dorințele dtale nepotrivate! Până atunci, trebuie să intru in cabinetul meu. (După puțină esitare, ese.)

Scena III.

Luisa. singură. (Revenind și creșend că regele e încá acolo. Ține un cofret in mână.)

Am aflat marele dtale mister, sire! — Vei bine voi a-mi spune ce e in această cutie? (Vede că e singură.) Cum? a intrat in cabinetul lui! (Mergend la ușa lui.) Am să-l chem... (Oprindu-se.) Nu! nu! n'o să-i dau plăcerea să vedă că m'am intors, pentru ca să nu credă cu totul altceva in locul resbunării ce caut. Acestă cutie e fórt tare și nu pot cu nici un chip să aflu ce taine conține! O Dómne! aș garantá că e plină de scrisori dela femei, scrisori trădátore, infame! Și tóte cheile mele nu ajut nimic, — nu se potrivește nici una! Nu! ah! ce ultragiu! Ce? să schingiuiescă cineva astfel pe o femeie!? (Lovind cu piciorul.) Turbez! să nu pot să deschid cutia această, — cu tóte că aud sunând in ea o sumă de hárții ce par aș bate joc de mine. E ceva ingrozitor! (Mergend la ușa regelui.) Sire! sire! eu sânt, voi să-ți spun ceva! (Sgudue ușa regelui.)

(Va urmá)

N. A. Bogdan.

Intoleranța naște zizania; prudenta ține echilibrul bunei înțelegeri.

*

Căud e trupul sdruncinat, spiritul suferă.

*

Déca omul totdeuna și-ar da sémă de cele ce face, nici odată organismul lui nu s'ar tulburá.

*

Ómenii sânt ca copiii: ei strivesc gândacii fugind de bondari.

*

Societatea este un cântăreț in al cărui glas fálșeturile remân neînțelese de laici.

*

In procese sofisme sânt o rețea, in care totdeuna nevinovatul cade.

*

Déca n'ai tort, n'ai ce țese.

*

Mijlócele scuză scopul atunci când omul fără ele nu póte esista.

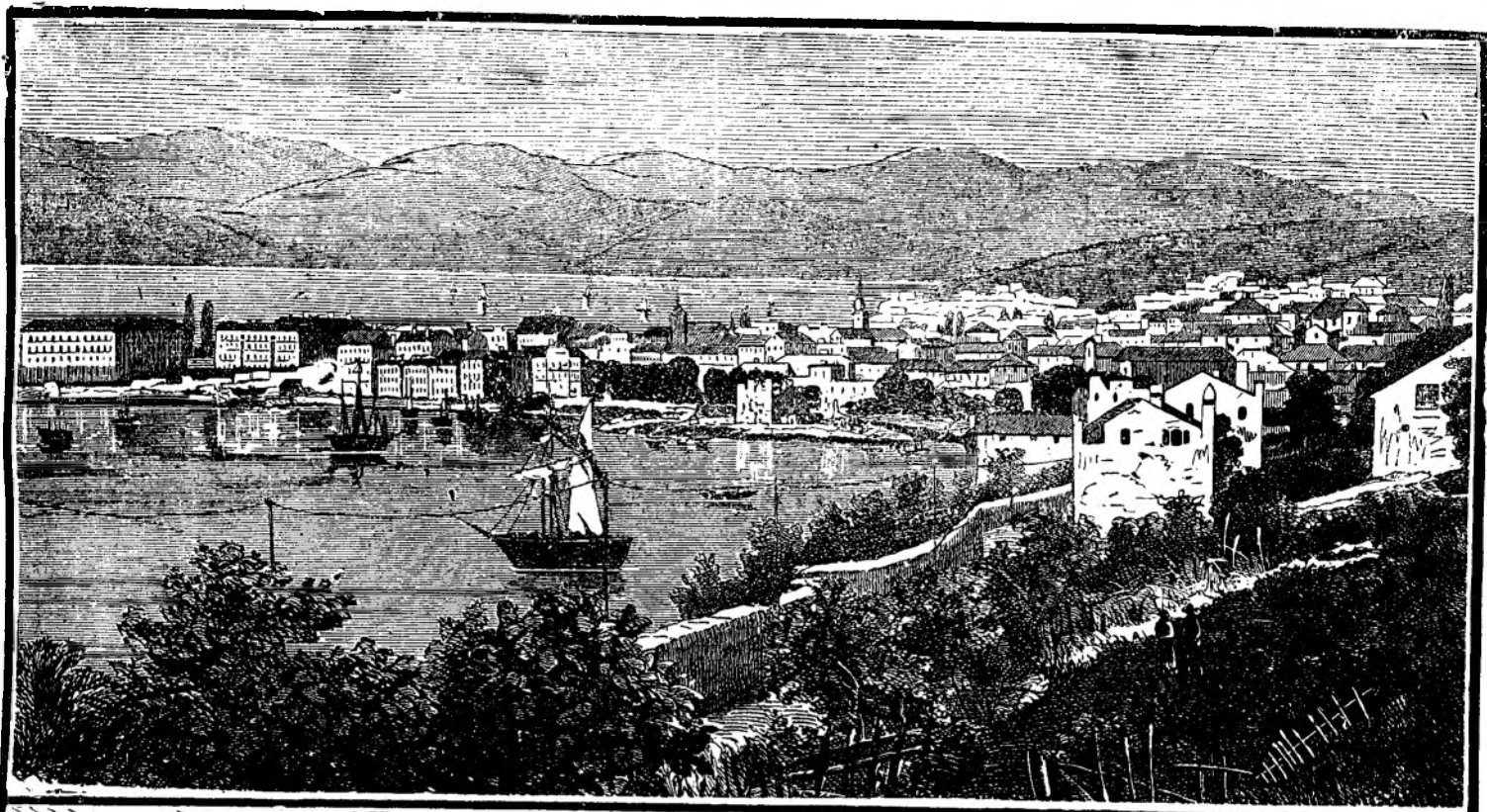
*

Calitățile de multe ori intunecă frumuseța.

*

Cu biblioteca prea ingrigită a rareori stai la vorbă cu autorii.

Cornelia Emilian.

F I U M E.

Sufixele *esti* și *iste* în numele de localități românești.

(Incheiere.)

Ađi Buch nemțeșce, în vechime: Buah, Buoch s'a numit și curtea, îngrăditura, unde s'au ținut vacile, boii; — în gălica: bocha, buchă, buka, din bu=bou, vacă, — cha, ka, kae, kau, ch, och greceșce Oikos, nemțeșce Hecke Haag, — fr. quai, ocol, încungiuurătură, îngrăditură. Mai multe nume de localități și-au luat numele dela astfel de ocol, curte pentru vite, astfel: Bucheau, în vechime Buchovia în Saxonia de sus. — Astfel de ocole pentru vite, adeca boi și vaci la Latini s'au numit vacariia. — Celtice beo, nemț. vîeh, rom. vită; — aci vedem, că be e=vi; în vită și vîeh (h din ca) vi e bu, ca în va(ca), iară ta din vită e da-ta om și ființă.

Décă din greceșcile bokos, boukos, boukaios lă-săm afară os, aios, ce însemnă om, — și punem aire, altă formă pentru înțelesul om, atunci avem: bok-aire, bouk-aire; asemenea decă cătră celticul: bwch, buwch punem aire, — atunci avem numele poporului Buch-arii, — avem cuvântul: vac-ariu, și numele personal: Buc-ur, ce însemnă dară: vac-ariu, bo-ariu. Acest ur se află în numele: Ung-ur, identic cu ar, la nemți: Ung-ar, — la noi în toate cuvintele e ariu, p. e. olariu, plugariu, pécurariu etc. și e reu scris fără iu.

Și în România se află numiri de localități dela vacă, vacariu, — Vacareșci sînt 8, Vacărăscă 2, Vaca-rescu 1, Văcărie 2, Vaceșci 2.

Să revenim la numirea București. În România se află localitățile: *Buc* sat în jud. Ialomița; *Bucura*, — *Bucurésca*, *Bucuróie*, *Bucuróssa* și *Bucur* măgură în jud. Mehedinți; iară București se află 1) capitala, 2) locuință izolată în jud. Fălciu, 3) localitate în jud. Brăila, 4) lângă Erculești în jud. Rîmnicul Sărat și a 5) București, ung. Bukuresd în comit. Uniadórei și precum anume am șciricit, zace pe deal, pe înălțime.

La fundarea tuturor acestor localități nu a putut fi căte un Bucur séu Bucureșcu, ca cu ómenii sei să le înființeze.

Bac, bec, bic, boc, buc, așa bag și celelalte forme însemnă: deal, munte, nalt, dar deosebi deal ce nu are vîrf, ci e cu spate. — În limba gălică buach însemnă ce nemțeșce: Buck, Buckel, fr. bosse, gibbositu, cocoș, cucuiătură în spate, — de aci Buckelochs, boul bison, cu buach spate innalt; bu-achan, diminutiv, buachar augmentativ; dar așa an și întors: na, precum ar și întors: ra însemnă și loc. În formele: Bucura, Bucuróssa, Bucuróie, Bucuróssa, ur póte însemnă așa nalt, precum loc, — dar în Bucur, ce e măgură, buc e deal, ur e nalt.

Bacensis Silva (pădurea bacensa) între Cherușci și Suevi, din bach=buach=buagh, nemț. Bergrücken, spate de deal, reafiat în Melibocus munte la Ptolomeus, ađi Brocken, din mael deal, și buach spate, deci spate de deal. După acésta formă sînt: Ceribuc schit în jud. Némț, — Clabuc munte în jud. Putna, din cal (deal, de unde lat. cul-men, rom. col-nie etc.) buc=buach, spate. Clabucel sînt 4 munți în jud. Vâlce, mușcel, Argeș și Prahova; Ciocabóca sat în jud. Vasluiu, — Dălbóca sat în jud. Muscel.

Buchara séu Bukhara o țeră în partea nordică dela Paropamisus, de unde munții se scobor în dealuri spătóse adecă: cu spate; din buabh spate de deal și ire țeră, nemț. Bergrückenland.

Buck deal lângă Rhin în Argau, din buach, spate. Dar sînt destule exemple din țeri străine. — *Băcău* (dice Frunđescu) în nordvestul României e județ fórte muntos, pentru ce și marca lui e a stăncă. — *Bughiu*

(pentru că c trece în g) munte în jud. Mehedinți; *Balhane* (pentru ca c și g trec în h) munte în jud. Prahova, *Bacén* movilă în jud. Mehedinți (bac și diminutivul an, en); *Bechet* deal în jud. Mehedinți; *Begleci* movilă în jud. Romanți (le=la loc, beg deal, ori nalt) *Bicaz* munte în jud. Némț; (az — ais, aith, nalt.) Și fiind că b trece în v, ca de exemplu: *Vacar* munte în jud. Mehedinți. — Nici măgura *Bucur* nu are nimic comun cu numele personal *Bucur*, nici *Vacar* muntele, cu *vacariu*, în ambele e: *bac=deal*, munte, deosebi cu spate, și *ar*, mare, nalt.

În București se află un fel de movilă, și mai bine, un spate de deal, pe care e zidită mitropolia, camera și altele. Aci a trebuit să se fie făcut aședarea locuitorilor dela început, — aci și impregiur, — fireșce cu fórte mulți seculi mai nainte de a se zidi mitropolia.

Forma originală a putut fi: *Bacra*, *Bacara*, — din *bac* deal, spate de deal, și *ra*, loc; — séu măcar și *Bucura* și s'a adaus: *iste* respective *esti*, ce însemnă casă, locuință, loc de aședământ, și mai târđiu sat, oraș; deci *București* însemnă: locuință la séu pe spate de deal, pe loc nalt.

Dr. At. M. Marienescu.

Doine și hore din Maramureș.

Su mândrucă me uitai
Print'o oglindă de plai,
Să te vîd ce minte ai?
Tu atăta minte ai,
Cât un prunc de șapte ai,
Tu atăta minte porți,
Ca un prunc de șapte nopți.
— Hei tu, mândruluțu-meu,
Deie-ți fie Dumneșeu.
Cu femeia cea dintîie
Tu să ai o coconiță,
Să-ți pórté apă 'n temniță;
Cu cea de a doua óră,
Rupă-ți-se ruda 'n steag.
În cinci ani să fii beteaș,
Și să aibi un coconuș,
Să te pórté în căruș.
În căruș cu patru róte,
Pela tîrguri pela tóte,
Pe ulița creștinésca
Ómenii te miluéscă,
Că și eu te-oi milui
Cu o cogiă de mălai,
Făcută de noué ai;
Nici aceea nu ț-oi da,
Până nu te-oi întrebă,
Dragă ț-am fost eu cândva?

Seracile fetele,
Reu le merg lor trebile;
De au doué trei noroc,
Celelalte merg în foc;
De au doué trei tignélă,
Celelalte merg în pară.

Urîtu unde se lasă,
Nu mai lasă traiu în casă;
Urîtu unde se pune,
Nu mai face traiuri bune

Diletantism.

Am sub ochi doue broșuri, cari au aerul unor domnișore simple, modeste, dar foarte simpatice. Ele se numesc: Monologuri in versuri, de Nicolae Țincu; și »Icône» de Dumitru Teleor. Le veți zări epuse la vitrinile librăriilor, timide și dragălașe, printre mulțimea de cărți franceze mândre și impunătoare.

După ce am sfârșit să le citesc, mi-aduc aminte că in Paris s'a deschis de curând o expozițiune artistică cu totul originală. Ea prezintă publicului o colecțiune de tablouri in creion, executate de cei mai ilustri scriitori ai Franței. Acésta s'ar puté numi o pictură intimă, o siestă a gândurilor, o distracție ușoră a câtorva ore de odihnă și indolență a spiritului.

Se vede printre aceste tablouri, de exemplu, capul lui Hugues le Roux pe o farfurie, de Jules Lemaitre; un decor din piesa »La Haine», de Victorien Sardou; spiriuala Gyp va schiță pe Geroges Ohnet făcând o declarație de iubire Limbei Franceze; alături vei întelni portretul lui Baudelaire creionat de el însuș; mai departe vei vedé pe Jules de Goncourt in cabinetul seu, făcut de fratele seu Edmond.

Astfel: producțiunile acestea de diletanți atrag publicul in mrejele unui farmec, care fără a-l uimi, îl incântă.

Se dă cuvântului diletantism felurite înțelesuri. Din tôte vom alege pe cel care ni-l infățișeșă sub înțelesul cel mai distins. Vom pricepe atunci prin diletantism acea indeletnicire ușoră și nepretențioșă in lucrări de artă seu literatură, din care diletantul savurează o plăcere personală și căruia îi este indiferent decă ea pôte seu nu fi comunicabilă și altora. Un adevărat diletant nu va avea nici odată orgoliul și vanitatea de a se desfătă de succesul operilor sale. Este ceva sincer, cinstit și modest in acest diletantism, atunci când remâne in marginile intelectuale care îi păstrează sensul lui bun. Diletanții adese-ori sânt omeni de talent. Pôte că nu vor fi creatori mari, temperamente puternice; dar vor fi totd'auna scriitori de gust, plăcuți, simpatici.

Țiu minte un cuvânt ce cuprinde mult adevăr intr'ensul. El spune că »a citi este o artă tot atât de grea ca și a scrie.»

Un bun cititor are un spirit fin, pētrunșător, o pricepere largă, o sensibilitate delicată și, une-ori, o judecată critică serioșă. Diletanții, in general, sânt cei mai distinși cititori.

Monologurile in versuri ale dlui Nicolae Țincu sânt făcute după șase poeți francezi, Aceea ce te impresionază in bine, dela prima resfoire a cărței, este gustul ce l'a călăuzit in alegerea bucăților. Voiți o poemă lirică fină, spiriuală, umbrită de un scepticism dulce? Citiți: Ninonei (după Alfred de Musset); voiți povestea unui biet soldat adăpostit și ingrigit de o mumă bătrână, care are și ea un fiu în oște? Citiți: Gazda bună (după Déroulède); v'ar plăcé o furtună casnică terminându-se cu un senin de iertare și dragoste indiuoșătoare? Veți găsi: Rochița (după Eugéne Manuel); aveți poftă, in sfērșit, să faceți puțin haz de întēmplarea ridiculă și nenorocită a unui cavalier de salóne? Pune-ți pe cineva (care ar avea talentul lui Manolescu) să ve reciteze: Clacul (după Dancourt.)

Conținutul întreg al cărței este întocmit din dece monológe. Mulți se mărginesc a le socoti niște sim-

ple traduceri. Dar traducerea are și ea câte-o dată un înțeles deosebit. Și nu trebuie să mire pe nimeni decă voi afirmă că un traducător pôte fi un maestru. Traducerea piesei »Sacontala», făcută de amicul meu G. Coșbuc, prețueșce cât o lucrare originală de multă valóre. O traducere bună relevază doue mari calități intelectuale: cunoșcintă profundă a limbei din care se traduce și mánuirea ageră a limbei in care se traduce. Pe lângă acésta se mai adaogă și puterea enormă de a șci să păstrezi neștirbit fondul originalului.

Decă înțelegem astfel traducerile, atunci Monológele sânt lucrări cari merită atențiune și laudă. Intēlneșci une-ori intr'ensele versuri greóie, al căror ritm nu curge armonios, seu rime ce sânt mai mult asonante; dar ele sânt așa de rari că dispar in armonia deplină a celorlalte versuri.

Ademenit de farmecul diletantismului pare a fi și talentatul novelist Dumitru Teleor. Cunoscut indes-tul prin schițele lui proză, ce sânt adese-oi niște poeme care ar fi incântat pe marele Turghienefi, el ne surprinde astăzi cu un mic volum de versuri pe care le-a intitulat: »Icône.» In ele se vede limpede că nu e decăt un joc de diletant, așa șci mai bine un fel de prudentă ingenioșă de a nu monotoniză genul seu de nuvele. In adevăr, genul ușor și subtil in care Teleor își scrie nuvelele este foarte plăcut, plin de efect, dar care se epuieșă repede. Acest gen continuat prea mult devine monoton; el trebuie oprit la timp pentru a remâne totd'auna unic in felul seu.

Autorul »Icónelor» a intrerupt șirul nuvelelor, și ne dă in loc o culegere de câteva poesii ce au un farmec original. In aceste poesii se întrevește tot Teleor novelistul, așa cum îl șcim: spiriual, gentil, și câte odată, surprinșându-ne cu o rară finețe de impresionist.

Cele mai alese bucăți din acésta culegere mi se par următóarele: Idilă, Subt umbrar, Mititica, Un confrate și Vēndătorul de gazete. Acésta din urmă, — cu câteva reserve făcute asupra formei, — este un mic cap de operă. Subiectul acesta: un nenorocit proletar, eșit de curând din Mărcuța, caută de lucru ca să-și câștige o pâne. Inchipuți-vi-l: »slab, galben, bătrân, cu ochi sēlbatici, cu aer de bandit, c'un zimbet rece, straniu.» Intră in redacția unui țiar cerēnd să i se dea câteva foi spre a le vinde. I se dă. Când i se cere banii, tăcut: îi máncase. Gazetarii îl deteră pe ușe afară. El:

... ese, făr' să șcie ce face, ce-o să facă,...

Și intr'un gang, cămașă murdară își desbracă,

P'o mână o intinde, — îi revine bărbăția,

Pe ulițe alérgă strigēnd: »Democrația!»

Povestea acestui nebun este povestea unei lumi întregi de nenorociți!

Printre poemele sociale ce s'au scris in româneșce, »Vēndătorul de gazete» este de-o însemnătate remarcabilă.

Constat cu părere de reu că adese-ori Teleor negligază versul până la o incorectitudine prosaică. Și, lucru curios, efectul acesta provine numai din... lipsă de voință.

Iată câteva din impresiile ce mi-au causat aceste doue cărți, apărute de curēnd. In sterilitatea tristă a literaturii nóstre contimporane, ele imi par că au nu șciu ce aer sfios, sceptic, dar simpatie, — ca și autorii lor.

Traian Demetrescu.

Intre mórte și viéță lumea este o luminare intre doi copii rēșfățați: unul o stinge, ca să o aprindă celalalt.

Academia Română.

— 1866—1891. —

Raport asupra activității Academiei Române, cu ocaziunea serbării de XXV ani a existenței sale, la 1/13 apr. 1891, de D. A. STURDZA, secretar general.

VI.

Premii.

Pre lângă lucrările produse prin activitatea internă a Academiei, adevărată esecutate de membrii sei din propria lor inițiativă s'au după speciale însărcinări, cum sunt memoriile și notițele științifice cari compun 20 de volume din Analele noastre, elaborarea Dicționarului, publicarea Operelor lui Cantemir și ale lui Miron Costin, publicarea celor șese volume de vechi texte ale limbii române; pre lângă toate acestea Academia a remunerat prin premii alte publicațiuni și lucrări tractând despre subiecte cari au fost indicate și puse la concurs prin decisiunile ei.

În anii dela 1868 la 1890 s'au acordat 9 premii în sumă de lei 41,005 autorilor a nouă lucrări, prezentate la concursuri asupra anume subiecte; alte 19 premii în sumă de lei 96,000 s'au acordat autorilor a 19 publicațiuni prezentate la concursurile anuale pentru cele mai bune cărți tipărite.

De mai multe ori Academia s'a aflat în pozițiunea neplăcută de a nu putea acorda unele din premiile sale, s'au din lipsa completă de concurenți s'au pentru că lucrările prezentate nu s'au părut indelul de satisfăcătoare. În aceste cazuri valoarea premiilor neacordate s'au adaus la fondurile cărora ele aparțin spre a se mări în acest mod puțința de a se da în viitor recompense tot mai multe la acei cari prin lucrări de valoare vor contribui a răspândi cultura între Români.

Mulțămirea patrioticelor porniri a unor Români iubitori de cultura nămului lor, mulțămirea dărniceiei statului român, premiile de cari dispune Academia se înmulțesc din an în an prin fundațiuni și donațiuni anume destinate pentru a recompensa activitatea literară și științifică și a se da astfel un prânt din ce în ce mai mare dezvoltării culturai naționale.

VII.

Misiuni.

Misiunile de cercetări și explorări sunt pretutindeni unul din cele mai însemnate mijloce de dezvoltare științifică.

Ele înlesnesc adunarea de nouă cunoștințe, de nouă materiale pentru a revărsa asupra activității bărbatilor învățați lumini mai mari și mai vii, pentru a completa lucrări cunoscute, pentru a lărgi și rectifica cercul cunoștințelor dobândite.

Mijlocele de cari a dispus și dispune Academia noastră nu i-au permis a întrebuiți acest mijloc de cercetări științifice decât în mod foarte restrâns.

D'abia i-a fost cu puțință a organiza două misiuni și câteva însărcinări de o însemnătate mai mică. Rezultatele bogate obținute prin aceste misiuni și însărcinări sunt încă o dovadă pipăită despre marea lor utilitate.

La 1877 s'a trimis în Rusia o misiune cu care a fost însărcinat dl Gr. G. Tocilescu. Scopul acestei misiuni eră de a cerceta prin bibliotecile și arhivele din Moseva și St. Petersburg manuscriptele operelor necunoscute ale lui Dimitrie Cantemir remase pe acolo după mărta sa; de a colaționa cu originalele textul unor scrieri deja publicate ale aceluiaș mare scriitor; de a procura documente biografice

asupra ilustrului, eruditului și nenorocitului voevod al Moldovei, care a fost silit a-și petrece ultimii ani ai vieții sale printre străini și a muri departe de pământul Moldovei lui.

Cercetările dlui Tocilescu au fost răsplătite cu cel mai deplin succes. Dsa a descoperit un număr însemnat de manuscripte autografe ale lui Cantemir, cuprinzând scrieri cu totul necunoscute până atunci și documente prețioase despre viața lui în Rusia. O parte din aceste descoperiri au fost publicate în Operele lui Cantemir editate de Academie.

În anul următor 1878 o nouă misiune a fost încredințată dlui Nic. Densușianu. Scopul eră de a cerceta în arhivele și bibliotecile Transilvaniei și ale Ungariei documentele privitoare la revoluțiunea lui Horia din 1784. Rezultatele acestei misiuni a fost asemenea foarte mulțămitoare. S'a descoperit un însemnat număr de documente de mare însemnătate pentru istoria acelei celebre revoluțiuni, documente cu ajutorul cărora dl Densușianu a compus frumoșă sa scriere, a cărei valoare Academia a avut plăcerea a o recunoșce acordându-i unul din premiile anuale.

Un însemnat număr de informațiuni de cel mai mare preț a fost asemenea adunate de dl Densușianu în cercetările sale, prin Oradea-mare, Cluș și aiurea, mai ales asupra mării mișcări istorice și filologice din Transilvania și Ungaria la sfârșitul secolului trecut și la începutul celui present, mișcare care a contribuit în cel mai înalt grad la deșteptarea conștiinței romanității noastre.

Asemenea råde imbelșugate au adus și însărcinările cari s'au dat în câteva rânduri venerabilului nostru coleg dl G. Barițiu de a aduna de prin colecțiunile Transilvaniei documente și alte informațiuni istorice privitoare la Români. Nu numai că dsa a îmbogățit colecțiunile Academiei noastre, dar din cercetările sale a eșit însemnata sa lucrare intitulată *Părți alese din Istoria Transilvaniei pe două sute de ani în urmă*, în două volume.

Tot astfel Academia a avut a se felicita și de rezultatele obținute prin cercetările dlui Cecchetti și Soranzo în Veneția, ale dlui Odhner la Stockholm, ale dlui I. Bianu în Rusia și Polonia.

VIII.

Biblioteca.

Însăși natura lucrărilor printre cari s'a înființat Academia Română cerea ca îndată, dela începutul activității sale, să-și formeze o bibliotecă pentru a înlesni atât activitatea propriilor sei membri cât și altor persoane studioase. Biblioteca Academiei s'a dezvoltat și a crescut în proporțiune cu creșterea și întinderea activității sale.

În întei 10 ani ea s'a dezvoltat încet și eră formată mai ales din publicațiuni filologice.

Din an în an înse biblioteca noastră a crescut tot mai repede, parte prin cumpărări, dar mai ales prin donațiuni. Câteva biblioteci particulare întregi și de cea mai mare valoare au fost adause la biblioteca Academiei. Între acestea trebuie amintite mai cu osebite acea a reposatului nostru coleg A. Papiu-Ilarian (1934 volume) și acea a dlui D. C. Sturdza-Scheianul (7431 volume), cari amândouă împreună cuprind între altele colecțiunea aprópe completă de toate publicațiunile vechi române și străine privitoare la istoria noastră națională. Aceste două biblioteci au fost completate prin cea lăsată Academiei de cunoscutul filoromân Ubicini. Pre lângă acestea s'au mai adaus întregi bibliotecile lăstate Academiei prin testamente de reposații archimandrit Ghenadie Popescu (1214 volume), C. Hepites dela Brăila și Boleslas Hizdeu dela Viena;

cea dintei bogată în publicațiuni teologice și pedagogice, a doua în vechi publicațiuni de medicină și chimie, a treia cuprindând o frumoasă colecțiune de vechi publicațiuni de botanică. De asemenea biblioteca repositului călugăr Nifon Bălășescu (2570 volume) remasă la mănăstirea Căldărușani a fost și ea dăruită de guvern Academiei.

Darurile și mai ales schimburile de publicațiuni cu alte Academii și societăți științifice se sue la 2000 volume apröpe în fiecare an; iar legea dela 13 aprilie 1885, prin care se obligă tipografiile din țară a ne trimite câte 3 eșemplare din toate lucrările executate de ele, ne permite a forma o bibliotecă românească completă.

La 1871 o comisiune specială a constatat că biblioteca se compune din 249 opere în 441 volume, dintre cari 302 volume dăruite și 139 cumpărate. La 1877 biblioteca cuprindea 3,423 volume. Astăzi biblioteca Academiei posedă 40,436 volume, dintre cari 33,437 dăruite, 6,255 cumpărate.

Pre lângă colecțiunea cărților tipărite, biblioteca Academiei mai posedă încă:

- a) colecțiunea de manuscrise,
- b) „ de documente,
- c) „ de charte geografice, stampe și portrete,
- d) „ de monede vechi românești.

Aceste colecțiuni, de cea mai mare însemnătate pentru studiile istoriei naționale, s'au format mai ales în ultimii 12 ani, mai mult prin donațiuni.

Colecțiunea de manuscrise este formată mai cu seamă de manuscrise românești sau slavone scrise în țările române; intr'nsa se află, pe lângă un însemnat număr de volume de cuprins religioș, o bogată serie de texte ale vechilor noastre cronice. Numărul total al volumelor, sporit mai ales dela 1879 încöce, este de peste 900.

Colecțiunea de documente numeră astăzi peste 20,000 bucăți, acte oficiale, publice și private din secolii XV—XIX. Apröpe toate documentele din colecțiunea acésta sânt până acuma nepublicate; ele sânt un tezaur neprețuit pentru tot felul de studii istorice: diplomatica, paleografia, sigilografia română pot toate să fie studiate din bogata colecțiune de documente a Academiei.

Colecțiunea de charte, de stampe și portrete vechi este desvoltată în acelaș spirit ca și celelalte; adică și ea este compusă mai ales din bucăți privitoare direct sau indirect la istoria noastră națională: portrete de ale Domnilor și altor persoane istorice ale Românilor, și ale popörelor vecine: Turci, Tătari, Poloni, Unguri, Ruși, întru cât mai ales acești străini au avut vre-o atingere cu românii; de asemenea, vederi și planuri de cetăți și orașe din țările române și din cele vecine.

Colecțiunea numismatică. — Monedele vechi românești, cari erau abia cunoscute la înființarea Academiei, formază astăzi o bogată colecțiune de cea mai mare importanță pentru studiul istoriei românești, cu atât mai importantă cu cât ea ne păstrează documente vii ale vieții statelor noastre în primele lor secole de existență.

Insemnătatea acestei colecțiuni se vede chiar din numărul bucăților cari o compun. Ea cuprinde 2,623 monede vechi moldovenești și muntenesești, 360 monede românești noue, 270 monede bulgărești, sârbești, polone, rusești.

B o n b ó n e .

Intre doue amice:

Maria. — Va să dică te măriți din dragoste?

Vilma. — De sigur, dragă, când nu ești fată bogată, ce să faci?

*

Un mănușer fură piele pentru mănuși, și astfel le vindea eftin. Mănușerul de alături vindea mănușile sale și mai eftin.

Cel dinteu îl întrebă cu mirare:

— Cum poți vinde mănușile mai eftin decât mine, când eu fur pielea?

— Föрте natural, răspuse vecinul, eu fur mănușile gata!..

*

— Cum? Ți-a dat o palmă?

Celalalt, cu vivacitate: Dar te asigur că nu-mi va da alta!

— L'ai provocat?

— Nu. Se pregătește să plece în America.

F i u m e .

— Ilustrațiunea pe pagina 329. —

Ungaria are un singur port maritim: Fiume. Acest port a fost vizitat în luna trecută de cătră Maj. Sa monarcul. Din incidentul acesta publicăm și noi ilustrațiunea din nr. prezinte.

Cea deasupra infoșează mai cu seamă orașul, cea din jos e o schiță a portului.

C E E N O U ?

Hymen. Dl dr. *Laurențiu Pop*, avocat în Abrud s'a cununat cu domnișöra *Elvira Făgărășan* în Făgărăș la 23 iulie.

Solri personale. Dnii *dri Babeș și Felix* vor reprezentă România la congresul de bacteriologie și igienă ce se va ține la Londra în luna lui august. — Dl dr. *G. Bogdan* va reprezentă la acelaș congres societatea de medici și naturaliști din Iași. — *Dl Z. C. Arbore* a fost numit translator pentru limba slavă la archiva statului în București. — *Dl Enachița Văcărescu* desminte convorbirea ce colaboratorul *diarului »Gaulois«* ar fi avut cu dna *Văcărescu*. — *Dl Aurel Diacon* (*Diaconovich*), inginer la *Bocșa-montană*, s'a mutat în România, la Craiova, unde a fost numit inginer la întreținerea căilor ferate române.

Regina României la Veneția va sta 3 săptămâni, când va sosi regele, și vor merge împreună în Helveția, la Interlacken, unde regele va face o cură. Decă, în timpul acesta, regina nu se va face mai bine, atunci va plecă la băi de mare la Schwening în Holanda. Dșöra *Văcărescu*, fosta dșöra de onöre, va insoți pe regina. Principesa de *Wied*, muma suveranei va sosi la Veneția, unde va sta cu regina până la sosirea regelui. Principele *Ferdinand*, care se află acum la *Dusseldorf*, va face o călătorie în Scoția și, la finele lui august, se va întâlni cu suveranii la Interlacken, unde se va decide decă va mai continua călătoría prin Europa, sau se va întörcé în țără.

Testamentul lui Cogălniceanu. Se dice că *Mihail Cogălniceanu* a murit 10 minute după chloroformisare, în timpul operațiunei, și acésta din cauza unei böle de inimă. *Cogălniceanu*, avënd deplină conștiință de gravitatea pericolului la care se espunea, supunându-se din nou operațiunei, a incredințat testamentul seu în mânele dlui dr. *Severeanu*.

Assoalațiunea transilvană. *Despărtământul Deș* a ținut adnarea sa generală la Deș în 6 iulie n. sub

presidiul dlui Aug. Munteanu, luând parte un public mic, nici chiar cei din loc nu s'au înfătoșat toți. Din raportul comitetului s'a constatat, că acest despărțământ nu a ținut adunare generală de trei ani, prin urmare nici sporul n'a putut fi prea mare. Doi învățători s'au premiat cu câte 10 fl. Comitetul s'a constituit de nou astfel: președinte Aug. Muntean, membri in comitet dnii Gavril Manu, Ioan Vele, T. Herman, G. Gradovici, A. Cheresteș, I. Cheresteș Gr. Stețiu, I. Goron. Viitoră adunare generală se va ține în Capnic-Monoștor. — *Despărțământul Orăștie* va ține adunarea sa generală în Orăștie la 14/26 iulie, în sala cea mare dela otelul «la Leul», sub presidiul dlui dr. Ioan Miha, directorul despărțământului.

Petreceri de veră. *Junimea română din Selagiu* va arangia cu ocaziunea adunării despărțământului Asociațiunii transilvane și a Reuniunii femeilor române selăgene, la 3 august n. o petrecere de veră, în comuna Selsig. Președintele comitetului arangiator e dl Teodor Indre, secretarul Alesandru Ghețe. — *La Monor* tinerimea română de acolo și din giurul acela va arangia la 26 iulie st. n. petrecere de veră în grădina școlii fundaționale; președintele comitetului arangiator e dl Ioan Mărginean, vicepreședinte dl Simeon Beșan, secretar dl Mihai Baci, cassar dl Ioan Mellian. — *La Belleau* se va ține în 1 august n., cu ocaziunea adunării generale a despărțământului Asociațiunii transilvane, petrecere de veră, în sala școlii gr. c. de acolo, în folosul acelei școle.

Șoiri sourte. *Un nou institut de bani* se înființază în comuna Poiana, comitatul Sibiiu, sub numele «Mielul», cu un capital social de 25,000 fl. în acții de câte 50 fl. Adunarea generală constituantă e convocată pe 12 iulie. — *Casina română din Beșinari* a obținut dela ministerul de interne întărirea statutelor sale. — *Universitarii români din Viena* au mulțumit prin o deputațiune, condusă de drd. Gergel, deputatului dr. Lueger, pentru că în parlamentul din Viena a vorbit favorabil pentru români. — *Iuliu Firczák*, preposit capitular gr. c. ruten de Muncaciu, a fost numit episcop de Muncaciu. — *Dl dr. Paul Hunfalvy*, agerul combatent al continuității Românilor în Dacia-Traiană, a fost distins de Maj. Sa cu noua medalie literară: «Pro litteris et artibus.» — *Intre Seraievo și Mostar* calea ferată e gata; prima probă de circulație s'a făcut în zilele trecute cu trenuri și marfă.

Neorolôge. *Ioana Brătianu n. Popescu*, soția dlui paroc gr. or. din Potoc, I. Brătianu, a murit la 14 iulie în etate de 35 ani. — *Veronica Pop n. Munteanu*, soția dlui Toma Pop, paroc gr. c. în Lopadea-română, a încetat din viață la 11 iulie, în etate de 32 ani.

OGLINDA LUMEI.

Șoiri străine. *Regele Italiei* a telegrafiat regelui Carol oferind reginei palatul regal din Veneția pe timpul petrecerii sale acolo. — *Armurierul Vannoza* din Roma a inventat o pușcă mai simplă, mai ieftină și mai ușoră decât pușca Mannlicher. — *Impăratul Vilhelm* s'a dus în săptămâna trecută la Londra unde a fost foarte bine primit, ceea ce la Berlin a produs multă bucurie. — *Damele din Sicilia* au dăruit noiei cuirasate «Sicilia» un drapel național care costă 30 de mii de franci. E țesut din fire de aur și coróna de d'asupra e formată din petre scumpe. — *Velocipedul și la Paris* se va introduce, căci ministrul de interne a decis înființarea unui serviciu de gendarmi cari își vor face serviciul pe velocipede. — *Poporațiunea Serbiei*, după numărarea făcută la începutul anului, se urcă la 2,166,551 suflete. —

Un ucac al țarului desființază «comitetul pentru afacerile Finlandei», creat în anul 1857 pe lângă guvernul central din Petersburg. Acest comitet eră compus de patru membri, ce puteau fi aleși numai din Finlandezi. Acum s'a dus și acest ultim razem prin care Finlandezii își puteau apără drepturile pe lângă guvernul rus.

Sectele religioase în Rusia. Inșii-și țării Rusiei s'au silit să dea un avânt mare religiei ortodoxe în împărăția lor, creșdând să-și întărescă prin asta tronul; s'au publicat o mulțime de cărți religioase ciudate și s'a impus citirea lor. Resultatul e acesta: S'a format în Rusia o mulțime de secte religioase și toate sectele astea sunt compuse din ômeni cărora le lipsește o dogă. De pildă cei din secta numită a studimilor se închină noștea în vârful copacilor. Cei din secta Pașkuristă umblă aprôpe goi pe strade, cu piciorlele și mânele scrijelate cu cuțitele, provocând numai scandale. Cei din secta salutului fac o mulțime de neajunsuri celor din giurul lor, închișdându-se câte trei zile singuri în casă, lăsându-și familiile să rebegescă afară și arșdnd un fel de substanță foarte greu mirositoare. Acum țarul a ordonat să se inceteze cu publicarea de cărți religioase «prea convingătoare», iar cei ce se vor mai ocupă de convertiri să fie trimiși în Siberia. Membrii actuali ai sectelor decă vor supără pe aprôpele lor prin vre un exercițiu religios estraordinar séu decă se vor mai urcă noștea în copaci, vor primi câte 50 lovituri de cnuta.

Un oraș fără femei. Un oraș ciudat, cu numele Maitmesin, și care are 30 mii locuitori, se află pe granița asiatică a Rusiei, în partea Chinei. Nu se află în acest oraș nici o femeie, nici o fată, mică séu mare, nici un băiat și nici un bêtrân incapabil de lucru. Edificiile sunt frumoșe, stradele drepte și curate, inse toți locuitorii sunt acolo niște pasageri, cari stau numai pentru afaceri; familiile lor locuesc în China, la depărtare de cel puțin 10 zile. Guvernul chinez a creșut, în înțelepciunea lui, că cel mai bun mijloc d'a oprî întinderea colonizației rușilor spre sud eră interdicția locuirii femeilor la graniță. Locuitorii-negustori din Maitmesin și-au stabilit familiile într'un orașel la câteva sute de kilometri în China și prin subscripție, au organizat un serviciu de diligențe care are mult de lucru. Cel puțin de doue ori pe lună, fiecare comerciant se duce să-și vedă nevêsta și copiii. Lucru curios. Rușii nu se apropie de acel punct, apanagiu exclusiv al secului tare.

Un nou remediu contra otioel. Din Paris se anunță: Cunoscutul chirurg, drul Lannelongue, a făcut un raport oficial Academiei de științe, despre o nouă metodă de tratare a tuberculosei. Drul Lannelongue a tratat după această metodă inventată de dânsul 22 de tuberculoși și a obținut la toți o vindecare perfectă. Remediu întrebuintat e chlourura de zinc, care e injectată pe sub piele, intocmai ca limfa lui Koch. Acțiunea acestui remediu nu e așa de violentă ca a Kochinei și nu pune nici odată în primejdie viața bolnavului. Reputația pe care drul Lannelongue a căpătat-o în știință lasă să se spere că noua metodă are o valôre mai practică decât e remediului inventat de profesorul Koch.

Un rege nebun. În timpul din urmă s'a vorbit mult de sănătatea zdruncinată a regelui Otto al Bavariei, care e închis acuma în castelul Fürstenried. Din München se scrie în această privință, diarului «Neue Freie Presse», că sănătatea corporală a nefericitului rege nu lasă nimic de dorit. Cât timp el va puté fi hrănit ca acuma, i se pôte preșice o viață lungă. Se întemplă într'adevăr, câte odată, ca regele Otto să refuze de a mânca în timp de 2—3 zile de a rëndul, dar mai pe urmă se aruncă cu o lăcomie de lup asu-

pra bucatelor ce i se oferă. El nu întrebuințează furculița și cuțitul nici odată, ci mănâncă cu mâinile ca un copil. De multe ori face plimbări în parc. Câte odată inse îl apucă accese de furie și atunci sgudue cu puterea unui Hercule gratiile dela ferăstră și scote urlete nearticulate. Din când în când el e cuprins de sentimentul care în medicină se numește »groza spațiului.« El rămâne în mijlocul salonului și strigă că în fața lui se întinde o prăpastie adâncă. Cu țipete de spaimă, el fuge de abisul acesta imaginar și se ascunde în vre-un colț al castelului.

Mutul care vorbeșoe. Ca să joci pe surdo-mutul, în timp de opt ani, îți trebuie răbdare, nu glumă. Un vizitiu din Breissen (Siberia), care de opt ani era mut, fu condamnat zilele trecute la 6 luni de închisoare pentru un furt. Pe timpul procesului, pe când unul din martori își făcea depunerea, mutul strigă fără de veste: — Minte, nu e adevărat ce spune! Mirarea publicului și a judecătorului la această exclamație a »surdo-mutului fu foarte mare. Vizitiul, vedându-se prins, mărturisă că s'a prefăcut numai mut pentru a escita mila și a trăi din caritatea publicului.

PENTRU DÔMNE TINERE.

Un liqueur foarte bun se face, amestecându-se: Rachiul ordinar la 58° 40 litruri, rachiul de zahăr la 55° 5 litruri, spirt de lămâe concentrat 10 centilitri, acid citric 50 grame, ceai de hyswen 125 grame, zahăr brut de martinica 18 k. 750 gr., apă ordinară 42 litruri. Să se mõe ceaiul în patru litruri de apă fierbinte; se lase a să reci și se stôrce; să se puie în fine rachiul ordinar, de zahăr și spiritul de lămâe într'o strecurătoare, să se adauge infuziunea de ceaiu, zahărul și acidul citric disolvat în un pahar cu apă și să se amestece.

Limonadă ieftină. E cheltuélă zadarnică întrebuințarea lămâei — care e scumpă — pentru facerea limonadei. Forțe ieftin se pôte face aceeași limonadă cu acid citric, cumpărat dela ori și ce farmacie. Se disolva în apă curată, cu puțin zahăr și să bei, e una din cele mai bune bêturi rëcoritoare.

Perile de freacat pe jos, de ghețe și de cai trebuie ținute la loc uscat, ca să nu cadă përul. Când perile se murdăresc, ele pot fi curățite în chipul următor: pui pe mësă o colă de hârtie albă și freci tare hârtia cu peria. Totă murdăria rămâne pe hârtie.

Iată un insecticid bun, inventat de profesorul Tozzetti din Florența: Disolvați săpun ordinar într'o cantitate egal de grea de alcool; puneți în soluție 3 la sută sulfur de carbon și 50 la sută petroliu. Insectele atinse de această combinație cad ca trãsnițe.

Carnea prea tare. Când carnea cu care voți să faceți un biftec e prea tare, se face fragedă decât, după ce o sărați bine, o tăvăliți într'o tigaie cu unt-de-lemn cald, înainte de a o cöce.

SFATURI HIGIENICE.

Medioină pentru durerile de măsele. Primum dela o dómna preotésă următorele împărtășiri: Mulți se plâng de durerea de măsele, fără a-ș fi aflat lécul. Eu încă am pățimit de aceea amarnică durere și tôte doftorii arđetóre ale medicului nimic nu mi-au ajutat. O femeie bëtărănă inse mi-a comunicat următorul léc, cu care m'am și mântuit de durere: Să ia 3 dec. litri rachiul de droșdii, în el se pune mușeșel și puțină pétră acră. Compoziția acésta se ferbe într'o olă, care să fie acoperită cu o fălie rotundă de pâne, găurită nișel în mijloc. Dimineța și séra-ți clătești gura cu

acest fluid și după a treia clătitură durerea de măsele dispăre pe incetul, fără să mai revină. (Telegr. Rom.)

Asudarea picioarelor. Sânt ómeni cari asudând la picioare, întrebuințează felurite ingrediente ca să opréscă asudarea. E forțe periculos să se facă acésta, căci oprirea sudorii produce dureri de cap forțe mari. Se recomandă numai spëlături cu apă rece, cât de frecvente.

Băi de mare artificiale. Iată o rețetă pentru cei cari vor să facă în casă băi de mare artificiale: Sare comună, 2 chilograme; sulfat de sodă, 1 chilogram; clorură de magneșie, 1 chilogr.; clorură de calciu, 500 grame. Se topeșc tôte aceste într'o baie cu 100 litri de apă.

DESCOPERIRI ȘI INVENȚIUNI.

Potoëve de hârtie. De o bucată de vreme, s'a propus din diferite părți de a se înlocui ferul și oțelul prin niște hârtie comprimată. În momentul acesta se fac niște încercări prin armata germană de a se înlocui potcöva de cal, clasică, prin un altfel de potcövă făcută din hârtie comprimată, care se bucură de următorele proprietăți: elasticitate mare, insensibilitate complectă la acțiunea apei și a lichidelor de grajd. Acésta potcövă este compusă din niște foi de hârtie pergamentösă, devenită impermeabilă prin ajutorul oleului de terbentină, lipite împreună prin ajutorul unui cleiu special de Venezia, Albul de Spania, lac și olei de cânepă neteđită. Se stôrce, mai întâi foile séu și mai bine încă le fasonéză prin ajutorul unui instrument; pe urmă obiectul este supus la acțiunea unei prese idraulice și când e uscat e terminat cu pilă. Ferul odată terminat, se aplică, fie cu cue, fie prin ajutorul unui oleiu, compus din qudron mineral și din cauciuc.

Mașina sburătóre. Cunoscutul american Hiram S. Maxim, inventatorul puștei care pörță acest nume, e pe cale de a da la lumină o mașină îngrozitóre, cu care să poți sbură prin aer și să duci povară mare, trupe de soldați, mii de chilograme de dinamită cu care să nimicești magazii, fabrici, cu un cuvënt orașe întregi de ale dușmanului. Cei cari cunosc pe Maxim, cari șciu că el a fost așa đicënd mâna dréptă a lui Edison în descoperirile sale, cari cunosc dibăcia sa mecanică și-l șciew om serios care nu-și perde vremea cu lucruri pe cari nu le-ar puté face, nu se îndoesc că va reuși cu invenția sa. Mașina sburătóre, îngrozitor de mare, este deja gata. E în drum spre Englitera, unde va face încercări cu dënșă. El crede că cu aparatul inventat, va puté sbură 100 mile engleze, ba mai mult chiar, într'o oră.

FELURIMI.

Unde trăsö ómenii mai mult? La întrebarea asta, s'a dat de mai multe ori unul și acelaș respuns care se confirmă ađi: în Norvegia. Acolo în adevër se găsesc o mulțime de ómeni care au trecut de 100 de ani. Se găsesc d'aceștia și pe aici, inse forțe rari. În Norvegia, afară de copii, cari sânt espuși la mai multe bóle, ajunge lesne ori-cine la vârșta de 90 de ani. Iată ultimele cifre pe care le publică biuroul oficial de statistică din Norvegia: Durata mijlocie a vieții în Norvegia pentru bărbați, este de 48 de ani 33 sutimi (intrând în socotélă și copiii) pe când în alte țeri ea e de 30 de ani. Pentru femei ea este de 51 de ani 30 de sutimi iar pentru amëndoué secșurile de 49 de ani 77 de sutimi. Directorul biurului

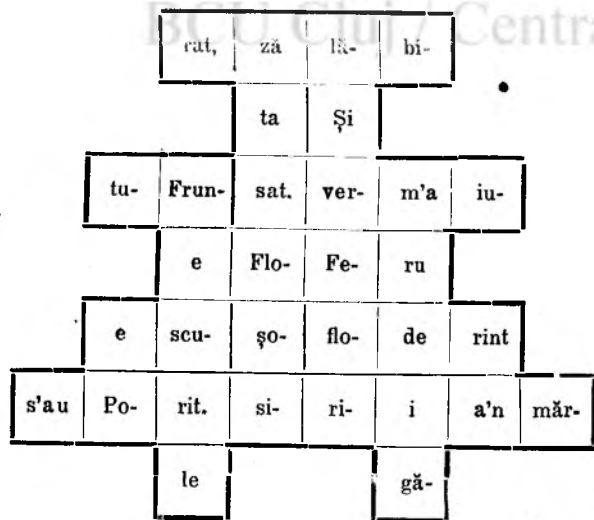
constată că în ultimii ani lungimea vieții a mai crescut cu ceva și conchide astfel: »Dacă mortalitatea este cu 17 la sută mai mică ca în centrul și apusul Europei, asta se datorește faptului că la noi mor mult mai puțini copii decât în celelalte țări. În schimb înse nașterile nu sînt așa dese, ceea ce face ca populația țerei să nu crească peste măsură.»

Mușchii omului și velocipedul. Dacă velocipedul duce iute și bine pe acela care-l incalcă, are și un mare cusur: pricinuește la velocipedist o bătă de picior numită artrita-medio-tarsiană. Bătă aceasta poate fi așa gravă încât să diformeze piciorul cu de-sevărșire. Doctorul Lavieille, dela Dax (Francia) a constatat mai multe casuri, la velocipediști îndrăciți.

O brăsoă țestósă istorică. Citim următoarele într'un țiar din New-York: Un prietin al nostru ne scrie că un agricultor a prins în fluviul San Juan o brăsoă țestósă enormă care avea pe cója ei grósă această inscripție: Prinsă în anul 1700 de Fernando Gomez în fluviul San-Sebastiano; dusă mai târziu de indieni la Montauzaș, și de acolo în Wekima mare. Prietinel nostru a săpat sub această inscripțiune: Prinsă de mine Iohn Winglton în maiu 1891 în fluviul San Juan și lăsată în același fluviu în stare de perfectă sănătate. Vrea să țică, între amëndoué inscripțiile astea au trecut 191 de ani. Și de câți ani va fi fost brăsoa la întěia incipție și câți va mai trăi de aci încolo! Póte peste 100 de ani, cineva-i va săpă o a treia inscripție.

Ghicitură de șac.

De Juliana Neagoe.

Se deslégă după promenada calului.

Terminul de deslegare e 15 august. Ca totdeuna și de asta-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitórei de șac din nr. 8:

A d i o.

De-acuma nu te-oi mai vedé,
Remăi, remăi cu bine!
Me voi feri în calea mea
De tine.

De astăzi dar tu fă ce vrei,
De astăzi nu-mi mai pasă,
Că cea mai dulce între femei
Me lasă.

Căci nu mai am de obicei,
Ca 'n țilele acele,
Să me imbět și de schintei
Din stele.

Când degerând atâtea dăți,
Eu me uitam prin ramuri
Și așteptam să te arăți
La gémuri.

O cât eram de fericit
Să mergem împreună
Sub acel farmec liniștit
De lună!

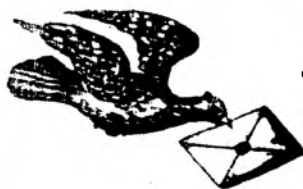
Și când în taină me rugam
Ca nóptea 'n loc să stee,
În veci alături să te am,
Femeé!

Din a lor trecăt să apuc
Acele dulci cuvinte,
De cari ađi abia mi-aduc
Aminte.

Căci astăzi decă mai ascult
Nimicurile aceste,
Imi pare-o veche de demult
Poveste.

Deslegare bună primirăm dela domnișórele: Aurelia Cosma, Victoria Suciú, Aurelia Gogonea, Virginia Pop, Iosefina Crișan și dela dl Sever Boc. Premiul l'a dobandit dșora Iosefina Crișan.

Pósta redacțiunei.

De ce Beins? Pentru că așa țice poporul. El nu cunoșce numele „Beiuș“ inventat de cutare om tu carte, ci pósteșce „Beins“ séu chiar »Binș.« Nu este absurd, ca clasa inteligentă să numescă astfel un orașel, de cum i țice poporul? E de obserwat, că 'n ținutul Beinsului este un sat cu numirea „Beinsle“, dar acelaia „domniú“ nu-i țic „Beiușele“, ci ca poporul „Beinsle.“ Care va să țică, decă admitem „Beinslele“ trebuie să recunoșcem paternitatea „Beinsului“. În anii cincideci purismul radical a făcut din Oradea-mare — Urbea mare, dar judecata seriósă a revinit la numirea dintěiu. Tot așa se va restituți și numele „Beins“.

Dnei H. R. în Bucovět. Abonamentul e plătit până 'n 10 octombre, Ni s'a trimis din St. Nicolae-mare, *Mănăstirea Neamțu.* Am primi cu plăcere vr'o scrisóre despre traiul de acolo. Prea ne-ai uitat.

Băncetanul. Nici aceste nu le putem întrebuiță. Trebuie să mai studiezi mult, fórté mult.

Livia. Din tablourile cerute nu mai avem nici un esemplar de mult.

Homodei Ai făcut progres, dar încă tot n'ai atins nivelul cerut.

Mademoiselle Clarisse. Asta una nu ne convine. *Sredistea.* Nu sînt reproduse întocmai după cum le cãntă poporul; de aceea, nu le putem întrebuiță.

Călindarul sėptemănei.

Đina sėpt.	Călindarul vechiu	Calind. nou	Sórele
Dumin. 5 după Rusáli	Ev. dela Mateiu 8, gl. 4, a inv. 5	res.	a p.
Duminecă	14 S. Ap. Achila	26 Anna	4 30 7 42
Luni	15 MM. Ghiric si Iulita	27 Berhold	4 31 7 40
Martți	16 Mart. Antinogen	28 Inocentiu	4 33 7 38
Mercuri	17 † Mart. Marina	29 Marta	4 34 7 37
Joi	18 Iachint si Emilian	30 Beatricea	4 36 7 36
Vineri	19 Cuv. Macrina	31 Ignatie Loj.	4 37 7 35
Sămbătă	20 † St. Prof. Ilie	1 Aug. Petru	4 38 7 33

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Iosif Lang în Oradea-mare.